

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 9 april 2020
(OR. en)

7271/20

SOC 205
EMPL 162
ECOFIN 228
EDUC 121

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6809/20 + COR 1-3
Betreft:	Conclusies van de Raad over de jaarlijkse strategie voor duurzame groei en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2020 (8 april 2020)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over de jaarlijkse strategie voor duurzame groei en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2020, die op 8 april 2020 via de schriftelijke procedure zijn aangenomen.

Conclusies van de Raad over de jaarlijkse strategie voor duurzame groei en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2020

GELET OP HET VOLGENDE

1. In de jaarlijkse strategie voor duurzame groei (ASGS) worden de prioriteiten van het economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid in de EU en haar lidstaten voor 2020 geformuleerd, waarbij wordt benadrukt dat economische groei geen doel op zich is, maar ten dienste moet staan van de mensen en de planeet. De ecologische, technologische en demografische transformatie vergt een overgang naar een milieuvriendelijke groei, waarbij innovatieve digitale en duurzame technologieën worden ingezet om te zorgen voor hoogwaardige banen en meer productiviteit, zulks met het oog op een rechtvaardige en inclusieve overgang. Bij de transformatie van onze sociale markteconomie moeten wij ervoor zorgen dat Europa de thuisbasis blijft van de meest geavanceerde socialezekerheidsstelsels ter wereld.

2. Deze prioriteiten stroken met die welke in de strategische agenda van de Raad en door de Commissie zijn geformuleerd. Om de transitie naar een klimaatneutrale, rechtvaardige, inclusieve en concurrerende economie te bevorderen en samen werk te maken van de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's), zouden evenwichtige beleidsmaatregelen moeten worden genomen rond vier dimensies: milieu, productiviteit, rechtvaardigheid en macro-economische stabiliteit. De groene transitie biedt potentieel om nieuwe banen te scheppen en meer welzijn te bevorderen, maar er zullen aanzienlijke publieke en private investeringen nodig zijn om de juiste compromissen te vinden op korte termijn en mogelijke negatieve gevolgen aan te pakken en ervoor te zorgen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

3. De Europese economie blijft groeien en de werkgelegenheidsgraad heeft een recordhoogte bereikt, maar er moet nog meer worden gedaan om de resterende sociale verschillen en ongelijkheden te ondervangen. Ondanks de voorspelde economische vertraging zal de EU in 2020 naar verwachting een arbeidsparticipatie van 75 % benaderen. Het risico op armoede of sociale uitsluiting is de afgelopen jaren sterk afgenomen, maar de geboekte vooruitgang zal waarschijnlijk ver onder een daling van 20 miljoen in 2020 blijven. Ook de inkomensongelijkheid blijft hoog en is de afgelopen tien jaar toegenomen.
4. Europa maakt vorderingen met de Europese pijler van sociale rechten. Negen van de veertien kernindicatoren van het sociaal scorebord bij de pijler laten een convergentie tussen de lidstaten zien. Verdere investeringen in vaardigheden, toegankelijke, adequate en houdbare socialebeschermingsstelsels en de bestrijding van armoede of sociale uitsluiting zijn van cruciaal belang om rechtvaardigheid en een opwaartse convergentie te bevorderen. Een actief arbeidsmarktbeleid moet goed worden geïntegreerd in het sociaal beleid en moet de actieve inclusie in de arbeidsmarkt en de samenleving stimuleren.
5. De Europa 2020-strategie vormt een strategisch langetermijnkader dat de besluitvorming in het Europees Semester en in de werkgelegenheidsrichtsnoeren stuurt. Deze strategie loopt af en het is zaak voort te bouwen op de verwezenlijkingen ervan, en op een relevante manier de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN in het Semester te integreren. Het Europees Semester mag niet overbelast worden.

HET VOLGENDE BENADRUKKEND

6. Willen ambitieuze klimaat- en milieudoelstellingen succesvol zijn, dan mag niemand aan zijn lot worden overgelaten. Daarom moet worden gezorgd voor adequate ondersteuning van mensen en regio's die negatieve gevolgen van de overgang naar klimaatneutraliteit kunnen ondervinden. Ook investeringen in innovatieve digitale en duurzame technologieën en vaardigheden zullen cruciaal zijn om nieuwe kansen te grijpen.

7. Hoewel gestage economische groei heeft geleid tot een betere arbeidsmarktsituatie, blijft de stijging van de lonen bescheiden. De armoede onder werkenden is in de EU nog steeds hoog, ondanks het feit dat de minimumlonen in 2019 zijn verhoogd in de meeste lidstaten met een wettelijk minimumloon. Het aanpakken van armoede onder werkenden noopt tot een multidimensionale benadering met een breed scala aan beleidsmaatregelen. Het aandeel onvrijwillig deeltijdwerk blijft hoog in verschillende lidstaten, en de verspreiding van atypische arbeidsvormen draagt bij tot segmentering van de arbeidsmarkt. Doordachte wetgeving op arbeidsbescherming moet werknemers beschermen, maar mag de overstap naar een andere baan niet belemmeren en evenmin stimulansen voor schijnzelfstandigheid creëren. De betrokkenheid van de sociale partners is daarbij cruciaal.
8. In de context van demografische en technologische veranderingen, schaarse milieurijkdommen en geopolitieke onzekerheden zal welvaart in de toekomst sterk afhangen van meer productiviteit en innovatie, waardoor de daling van het aantal mensen in de beroepsbevolking kan worden gecompenseerd. Dit vergt verreikende investeringen in onderwijs, opleiding en vaardigheden, die een aanzienlijk invloed hebben op de vooruitzichten van mensen op een baan. De deelname aan volwasseneneducatie, met name door laaggeschoolden, is de afgelopen tien jaar echter maar in zeer beperkte mate toegenomen, en slechts enkele lidstaten konden op dit gebied aanzienlijke verbeteringen laten zien. Voorts blijft een betere toegankelijkheid tot kwalitatief hoogwaardige onderwijs- en opleidingsstelsels en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten van cruciaal belang om de deelname van allen aan de samenleving te waarborgen.

9. Het bereiken van gendergelijkheid blijft een uitdaging. Een ruimere toegang tot betaalbare en kwalitatieve voor- en vroegschoolse educatie en opvang en langdurige zorg, alsmede adequate beleidsmaatregelen voor een betere balans tussen werk en privé, kunnen met name vrouwen helpen om te gaan of te blijven werken, hetgeen positieve resultaten oplevert, ook op het gebied van kinderarmoedebestrijding. Slechts in een klein aantal lidstaten zijn concrete maatregelen genomen om de loonkloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken, onder meer door te zorgen voor meer loontransparantie. De situatie op de arbeidsmarkt van jongeren tussen 15 en 24 jaar blijft verbeteren, maar in sommige lidstaten blijven toch velen onder hen werkloos of economisch inactief. Voorts moet de integratie op de arbeidsmarkt van ondervertegenwoordigde groepen, waaronder mensen met een migratieachtergrond, Roma en personen met een handicap, worden opgevoerd. De openbare diensten voor arbeidsvoorziening beschikken over meer capaciteit om een gericht actief arbeidsmarktbeleid voor verschillende groepen werkzoekenden te voeren, maar er blijven uitdagingen bestaan, met name om diegenen te bereiken die het verst van de arbeidsmarkt af staan en te zorgen voor een betere integratie en samenwerking met sociale en gezondheidszorgdiensten.
10. Het gunstige economische klimaat en de positieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt hebben zich vertaald in een substantiële verbetering van de sociale situatie in het algemeen, zoals blijkt uit de algemene stijging van het beschikbare inkomen van huishoudens en de daling van ernstige materiële deprivatie en, zij het in mindere mate, van het aandeel van de bevolking dat woont in huishoudens waar (bijna) niemand werk heeft. Zowel het algemene armoederisico-percentage als de armoede onder werkenden is echter min of meer stabiel gebleven, en in sommige landen heeft het beschikbare inkomen van huishoudens nog niet opnieuw het niveau van voor de crisis bereikt. Voorts is het effect van sociale overdrachten (met uitzondering van pensioenen) op het terugdringen van armoede in 2018 achteruitgegaan en zijn het risico op en de ernst van armoede voor personen die wonen in huishoudens waar (bijna) niemand werkt, blijven stijgen.
11. Sommige kwetsbare groepen, zoals kinderen, personen met een handicap, mensen met een migratieachtergrond en van Roma-afkomst, lopen vaker een aanzienlijk hoger risico op armoede of sociale uitsluiting. De thuisloosheid, een extreme uiting van armoede, is het afgelopen decennium toegenomen en in sommige lidstaten wordt een groot deel van de huishoudens geconfronteerd met slechte woonomstandigheden.

12. Het aandeel van de bevolking in de werkende leeftijd daalt gemiddeld al in de EU-lidstaten en zal verder dalen, terwijl de afhankelijkheidsratio van ouderen naar verwachting aanzienlijk zal toenemen, waardoor de socialebeschermingsstelsels (met inbegrip van pensioenen en langdurige zorg) onder druk komen te staan. In dit verband is het van cruciaal belang passende maatregelen te nemen (bijvoorbeeld het bevorderen van langer werken) die bijdragen aan de houdbaarheid en toereikendheid van de pensioenstelsels en aan het aanpakken van het probleem van de krimpende beroepsbevolking.
13. Adequate toegang voor iedereen tot hoogstaande gezondheidszorg, langdurige zorg, gezondheidsbevordering en ziektepreventie, geboden door een duurzaam gezondheidszorgstelsel, zijn essentiële elementen voor welzijn en dragen bij aan de economie en de samenleving. Door demografische veranderingen is er een steeds grotere behoefte aan investeringen in gezondheidszorg, langdurige zorg en betere gezondheid en veiligheid op het werk. Voor het aangaan van deze en andere uitdagingen, met volledige inachtneming van de nationale bevoegdheden op dit gebied, is het noodzakelijk de gezondheidszorg en de stelsels voor langdurige zorg te blijven moderniseren.
14. Aansluitend bij de opkomst van nieuwe vormen van werk worden de socialebeschermingsstelsels gemoderniseerd, waarbij een aantal lidstaten hun dekking uitbreidt en hun toereikendheid vergroot. De toegang tot sociale bescherming moet in overeenstemming met de nationale omstandigheden worden gewaarborgd voor iedereen, ongeacht de arbeidsstatus.
15. De uitdagingen voor de sociale cohesie tussen en binnen de lidstaten zijn toegenomen. De voorbije tien jaar is in de lidstaten de ongelijkheid op het gebied van inkomen, toegang tot basisdiensten en kansen toegenomen. De kloof tussen arme en rijke regio's in Europa neemt toe. Hoewel technologische veranderingen en de groene transitie nieuwe mogelijkheden met zich meebrengen, zouden ze deze kloof verder kunnen vergroten en vereisen ze passende investeringen en voortdurende inspanningen voor opwaartse convergentie tussen en binnen de lidstaten.

16. Een goed functionerende sociale dialoog blijft een essentiële factor in de Europese sociale markteconomie, hoewel er qua deelname grote verschillen zijn tussen de lidstaten. Als de sociale partners bij de voorbereiding van hervormingen worden betrokken, kan dat zorgen voor een betere invulling en uitvoering ervan, en uiteindelijk leiden tot betere sociaal-economische resultaten. Er zijn inspanningen nodig om ervoor te zorgen dat de sociale partners voldoende capaciteit hebben om deel te nemen aan het beleidsdebat. Voor een effectieve invulling en uitvoering van hervormingen is het ook belangrijk dat maatschappelijke organisaties daarbij worden betrokken.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

VERZOEKT DE LIDSTATEN

- de prioriteiten van de jaarlijkse strategie voor duurzame groei mee te nemen in hun nationale hervormingsprogramma's en rekening te houden met de bevindingen van het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid;
- hun inspanningen voor de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten op te voeren en bij te dragen aan de uitwerking van het actieplan van de EU voor de uitvoering van de pijler;
- uitvoering te geven aan de landspecifieke aanbevelingen voor 2019 en, waar van toepassing, aan de aanbevelingen van 2019 voor de eurozone;
- het sociaal scorebord, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming als richtsnoeren te gebruiken voor hun convergentie-inspanningen;
- in hun nationale hervormingsprogramma's de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling te onderkennen, die relevant zijn in het kader van het Europees Semester.

VERZOEKT DE COMMISSIE

- als prioriteit een strategie voor na 2020 te ontwikkelen met duidelijke en ambitieuze werkgelegenheids- en sociale doelstellingen, gebaseerd op de Europese pijler van sociale rechten en de resultaten van de Europa 2020-strategie, rekening houdend met de gezamenlijke beoordeling van 2019 van het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) en het Comité voor sociale bescherming (SPC), en het EMCO en het SPC bij het ontwikkelen daarvan te betrekken;
- ervoor te zorgen dat bij de beoordeling van het beleid van de EU en de lidstaten terdege rekening wordt gehouden met werkgelegenheids- en sociale kwesties, met name in het kader van de groene en de digitale transitie;
- samen te werken met het EMCO en het SPC bij haar komende activiteiten voor de opbouw van een sterker sociaal Europa en de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten;
- het EMCO en het SPC te ondersteunen bij hun inspanningen om de voor het Semester gebruikte monitoringinstrumenten te stroomlijnen, rekening houdend met de toepasselijke doelstellingen voor duurzame ontwikkeling;
- de landspecifieke aanbevelingen openbaar te maken zodat er voldoende tijd is voor besprekingen op nationaal en EU-niveau in de Raad en zijn voorbereidende instanties.

VERZOEKT HET EMCO EN HET SPC

- nauw met de Commissie samen te werken aan haar komende initiatieven ter ondersteuning van, in het bijzonder, de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten en de Europese Green Deal, en aan de ontwikkeling van een strategie voor de periode na 2020, opdat de sociale en werkgelegenheidseffecten naar behoren in aanmerking worden genomen;
- hun werk op het gebied van multilateraal en thematisch toezicht en benchmarking voort te zetten, evenals hun monitoring van de sociale en werkgelegenheidssituatie in de lidstaten, en de Raad een feitenbasis te verschaffen voor de besprekingen in het kader van het Europees Semester;

- hun monitoringinstrumenten, voor het in goede banen leiden van de inspanningen van de lidstaten voor opwaartse convergentie, te stroomlijnen, met inachtneming van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties;
- nauw samen te werken met andere raadgevende comités en partijen, met name het Economisch en Financieel Comité, het Comité voor de economische politiek, het Onderwijscomité, de Groep volksgezondheid op hoog niveau en het Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening, om zo een evenwichtige afweging te kunnen maken van economische, werkgelegenheids- en sociale aspecten van het Europees Semester;
- nauw te blijven samenwerken met de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, om een effectieve sociale en burgerdialoog op zowel nationaal als EU-niveau te bevorderen.
